Prima instanță: Judecătoria *****, sediul Centru, judecător Boțan Olga
Dosarul nr. 2r-1013/25 (2-24087249-02-2r-21052025)

D E C I Z I E

3 noiembrie 2025 mun. *****

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța de judecată în componența:
Președintele completului, judecătorul Valeriu Arhip
Judecătorii Nicolae Ghedrovici și Diana Corlăteanu

examinând fără participarea părților, recursul declarat de Grama Victoria, reprezentată de avocatul Cozma Serghei,

împotriva încheierii Judecătoriei *****, sediul Centru din 8 mai 2025, prin care a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată, în temeiul art. 267 lit. k^1 Cod de procedură civilă,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Grama Victoria, reprezentată de avocatul Cozma Serghei împotriva lui Grama Serghei cu privire la recunoașterea în calitate de proprietate comună în devălmășie a soților bunurile mobile și imobile înregistrate după pârât, partajarea averii comune în devălmășie a soților, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

A C O N S T A T A T:

Circumstanțele cauzei:

La 5 august 2024, Grama Victoria, reprezentată de avocatul Cozma Serghei a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Grama Serghei cu privire la recunoașterea în calitate de proprietate comună în devălmășie a soților bunurile mobile și imobile înregistrate după pârât, partajarea averii comune în devălmășie a soților, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Centru din 5 noiembrie 2024, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată depusă de Grama Victoria, s-a comunicat Victoriei Grama prin intermediul reprezentantului acestuia despre necesitatea

lichidării neajunsurilor cererii de chemare în judecată, acordându-i pentru aceasta termenul de 10 zile de la data comunicării prezentei încheieri, și anume, pentru prezentarea tuturor anexelor la cererea de chemare în judecată, inclusiv și **dovada de plată a taxei de stat**, plus un set de acte pentru pârât, certificate de către parte, pe proprie răspundere și mandatul avocatului, în corespundere cu prevederile art. 167 Cod de procedură civilă. S-a explicat Victoriei Grama, prin intermediul reprezentantului acestuia că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de chemare în judecată va fi considerată ca nedepusă și restituită împreună cu actele anexate. (f.d. 28-29)

La 25 noiembrie 2024, prin e-mail, în temeiul cererii depuse Grama Victoria, reprezentată de avocatul Cozma Serghei a solicitat anexarea la cererea de chemare în judecată, inclusiv dovada de plată a taxei de stat în sumă de 5 000 de lei (f.d. 38), cu copiile pentru pârât și a da curs cererii de chemare în judecată depusă de Grama Victoria, reprezentată de avocatul Cozma Serghei. (f.d. 31)

Prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Centru din 29 noiembrie 2024, **s-a amânat** pentru reclamanta Grama Victoria **plata taxei de stat în mărime ce exceda suma de 5 000 de lei, până la ședință de judecată în care va fi stabilită valoarea acțiunii**, în caza contrar, cererea de chemare în judecată urmează a fi scoasă de pe rol în temeiul art. 267 lit. k) Cod de procedură civilă. S-a primit spre examinare în procedură contencioasă cererea depusă de Grama Victoria împotriva lui Grama Serghei cu privire la recunoașterea în calitate de proprietate comună în devălmășie a soților bunurile mobile și imobile înregistrate după pârât și partajarea acestora. S-au convocat părțile în ședința de pregătire a cauzei pentru dezbaterile judiciare pentru 26 februarie 2025, orele 09:30, în Judecătoria *****, sediul Centru (bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 162, bir. 418) cu citarea părților. (f.d. 59-63)

La 26 februarie 2025, Grama Victoria, reprezentată de avocatul Cozma Serghei a depus cerere de concretizare a pretențiilor din acțiune, concomitent a solicitat scutirea reclamantei de la plata taxei de stat în partea ce exceda suma de 5 000 de lei, iar prin încheierea protocolară a Judecătoriei *****, sediul Centru din 26 februarie 2025, deliberând pe loc, instanța a dispus admiterea cererii de amânare, fiind deschisă întrebarea cu privire la anexarea înscrisurilor, acceptarea spre examinare a cererii de concretizare, inclusiv asigurarea acțiunii odată cu primirea cererii de concretizare și cererea privind scutirea de la plata taxei de stat. (f.d. 78)

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Centru din 8 mai 2025, s-a respins cererea depusă de Grama Victoria, reprezentată de avocatul Cozma Serghei cu privire la scutirea reclamantei de la plata axei de stat, s-a scos de pe rol cererea de

chemare în judecată, în temeiul art. 267 lit. k[1]) Cod de procedură civilă. (f.d. 118-122)

Solicitarea recurentei:

La 12 mai 2025, Grama Victoria, reprezentată de avocatul Cozma Serghei, a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei *****, sediul Centru din 8 mai 2025, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii primei instanțe, cu remiterea cauzei la rejudecare.

Argumentele recurentei:

În argumentarea cererii de recurs, Grama Victoria, reprezentată de avocatul Cozma Serghei a invocat că nu este de acord cu încheierea contestată.

A susținut că, la 29 noiembrie 2024, instanța de fond a adoptat o încheiere prin care a amânat plata taxei de stat de către reclamanta Victoria Grama, stabilind că aceasta trebuie să plătească o sumă ce depășește 5 000 de lei până la ședința în care va fi stabilită valoarea exactă a acțiunii, în caz contrar, cererea fiind scoasă de pe rol conform art. 267 lit. k) Cod de procedură civilă. Instanța a convocat o ședință de pregătire pentru 26 februarie 2025 și a dispus solicitarea probelor referitoare la bunurile imobile și mobile ale pârâtului, precum și scutirea de la plata taxei de stat pentru reclamantă, motivată de condițiile materiale precare și întreținerea unui copil minor.

La 26 februarie 2025, în ședință, reclamanta a prezentat documente privind bunurile și a solicitat scutirea parțială de la plata taxei, precum și încasarea diferenței de la pârât, în legătură cu faptul că nu are susținere materială din partea pârâtului, nu lucrează, fiind întreținută de părinți. În același timp, a prezentat dovezi cu privire la bunurile imobile și mobile înregistrate pe numele pârâtului, însă unele bunuri nu au fost evaluate deoarece sunt considerate „bunuri viitoare” sau nesupuse evaluării masive.

A relevat că, deoarece în ședința de judecată nu s-a prezentat pârâtul, Grama Serghei, instanța de judecată a amânat ședința pentru 6 mai 2025 la ora 11:00, în care reprezentantul pârâtului a depus cererea privind scoaterea cererii de chemare în judecată de pe rol conform prevederilor art. 267 lit. k) Cod de procedură civilă, cu indicarea faptului că reclamanta nu a respectat prevederile de a achita taxa de stat indicată în încheierea instanței din 29 noiembrie 2024, deși reclamanta achitase deja parțial taxa de stat în cuantum de 5 000 de lei.

A notat că, prima instanță a dispus scoaterea cererii de chemare în judecată de pe rol pe motiv că nu a fost achitată taxa de stat, în timp ce parțial taxa de stat a fost achitată, pe de altă parte, nu a fost stabilită valoarea exactă a acțiunii, pentru a fi posibilă calcularea taxei de stat.

Mai mult, conform încheierii instanței de judecată din 29 noiembrie 2024, valoarea acțiunii urmează să fie achitată până la ședința de judecată în care va fi stabilită valoarea acțiunii, dar la caz o astfel de ședință nici nu a avut loc.

Termenul de declarare a recursului:

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele cauzei rezultă că încheierea contestată a fost emisă la 8 mai 2025, iar recurs de Grama Victoria, reprezentată de avocatul Cozma Serghei a fost depus la 12 mai 2025, cu respectarea termenului legal de 15 zile.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând legalitatea şi temeinica încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de către participanții la proces şi a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că, recursul urmează a fi admis cu remiterea cauzei la rejudecare, reieşind din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

Conform art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În accepțiunea art. 2 alin. (1) Cod de procedură civilă, procedura de judecare a cauzelor civile în instanțele judecătorești de drept comun este stabilită de Constituția Republicii Moldova, de hotărârile şi deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului, de hotărârile Curții Constituționale, de prezentul cod şi de alte legi organice. Normele de drept procedural civil din alte legi trebuie să corespundă dispozițiilor fundamentale ale Constituției Republicii Moldova şi prezentului cod.

În sensul art. 171 alin. (1) Cod de procedură civilă, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art.166 și 167 alin. (1) lit. a), b), c) și e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare și acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

Norma cuprinsă la art. 167 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, statuează că, la cererea de chemare în judecată se anexează dovada de plată a taxei de stat şi/sau a taxei de timbru.

În conjunctura art. 267 lit. k) și k[1]) Cod de procedură civilă, **instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care** instanța a amânat sau a eșalonat plata taxei de stat, iar reclamantul nu a plătit-o în termenul stabilit de instanță și **în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare se constată că reclamantul nu a achitat taxa de stat în cuantumul prevăzut de lege.**

În acord cu art. 10 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Din lucrările și actele cauzei, Colegiul judiciar a stabilit că, la 5 august 2024, Grama Victoria, reprezentată de avocatul Cozma Serghei a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Grama Serghei cu privire la recunoașterea în calitate de proprietate comună în devălmășie a soților bunurile mobile și imobile înregistrate după pârât, partajarea averii comune în devălmășie a soților, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Centru din 5 noiembrie 2024, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată depusă de Grama Victoria, s-a comunicat Victoriei Grama, prin intermediul reprezentantului acestuia despre necesitatea lichidării neajunsurilor cererii de chemare în judecată, acordându-i pentru aceasta termenul de 10 zile de la data comunicării prezentei încheieri, și anume, pentru prezentarea tuturor anexelor la cererea de chemare în judecată, inclusiv și **dovada de plată a taxei de stat**, plus un set de acte pentru pârât, certificate de către parte, pe proprie răspundere și mandatul avocatului, în corespundere cu prevederile art. 167 Cod de procedură civilă. Se explică lui Grama Victoria, prin intermediul reprezentantului acestuia că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de chemare în judecată va fi considerată ca nedepusă și restituită împreună cu actele anexate. (f.d. 28-29)

La 25 noiembrie 2024, prin e-mail, în temeiul cererii depuse Grama Victoria, reprezentată de avocatul Cozma Serghei a solicitat anexarea anexelor la cererea de chemare în judecată, inclusiv dovada de plată a taxei de stat în sumă de 5 000 de lei (f.d. 38) cu copiile pentru pârât, a da curs cererii de chemare în judecată depusă de Grama Victoria, reprezentată de avocatul Cozma Serghei. (f.d. 31)

Prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Centru din 29 noiembrie 2024, **s-a amânat** pentru reclamanta Grama Victoria **plata taxei de stat în mărime ce exceda suma de 5 000 de lei până la ședință de judecată în care va fi stabilită valoarea acțiunii**, în caza contrar, cererea de chemare în judecată urmează a fi scoasă de pe rol în temeiul art. 267 lit. k) Cod de procedură civilă. S-a primit spre examinare în procedură contencioasă cererea depusă de Grama Victoria împotriva lui Grama Serghei cu privire la recunoașterea în calitate de proprietate comună în devălmășie a soților bunurile mobile și imobile înregistrate după pârât și partajarea acestora. S-au convocat părțile în ședința de pregătire a cauzei pentru dezbaterile judiciare pentru data de 26 februarie 2025, orele 09:30, în Judecătoria *****, sediul Centru (bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 162, bir. 418) cu citarea părților. (f.d. 59-63)

La 26 februarie 2025, Grama Victoria, reprezentată de avocatul Cozma Serghei a depus cerere de concretizare a pretențiilor din acțiune, concomitent **a solicitat scutirea reclamantei de la plata taxei de stat în partea ce exceda suma de 5 000 de lei**, iar prin încheierea protocolară a Judecătoriei *****, sediul Centru din 26 februarie 2025, deliberând pe loc, instanța a dispus admiterea cererii de amânare, s-a lăsat deschisă întrebarea cu privire la anexarea înscrisurilor, acceptarea spre examinare a cererii de concretizare, inclusiv asigurarea acțiunii odată cu primirea cererii de concretizare și cererea privind scutirea de la plata taxei de stat. (f.d. 78)

Prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Centru din 8 mai 2025, s-a respins cererea depusă de Grama Victoria, reprezentată de avocatul Cozma Serghei cu privire la scutirea reclamantei de la plata axei de stat, s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată, în temeiul art. 267 lit. k^1) Cod de procedură civilă. (f.d. 118-122)

Dispunând scoaterea cererii de pe rol, prima instanță și-a motivat soluția prin faptul că, reclamanta nu a plătit taxa de stat în mărimea ce exceda suma de 5 000 de lei în termenul stabilit de instanța de judecată, și anume până la prima ședință de judecată în care va fi stabilită valoarea acțiunii, și anume, **nu a achitat integral taxa de stat.**

Instanța de recurs atestă și că, pentru a fundamenta încheierea, instanța de fond a făcut trimitere la art.267 lit. k) Cod de procedură civilă care prevede că, instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care instanța a amânat sau a eșalonat plata taxei de stat, iar reclamantul nu a plătit-o în termenul stabilit de instanță și la art. 267 lit. k^1) Cod de procedură civilă care prevede că, **instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care** în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare se constată că **reclamantul nu a achitat taxa de stat** în cuantumul prevăzut de lege.

În accepțiunea Colegiului, **pentru a fi aplicabile prevederile** art. 267 lit. k[1]) Cod de procedură civilă, legiuitorul a stabilit **două condiții cumulative** și anume: cauza să se afle la faza de pregătire a cauzei și **să nu fie achitată taxa de stat.**

Raportând exigențele Legii la circumstanțele de fapt, Colegiul judiciar constată că la caz nu se întrunesc temeiurile legale de scoatere de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de Grama Victoria, reprezentată de avocatul Cozma Serghei, or, **instanța de fond concomitent, nu urma să respingă cererea de scutire și, în același timp, să o scoată de pe rol,** deoarece, după respingerea cererii de scutire, reclamantei trebuia să i se acorde un termen rezonabil pentru achitarea taxei de stat, la caz, instanța nu a acordat un astfel de termen suplimentar pentru remedierea eventualelor lipsuri.

De asemenea, Colegiul judiciar subliniază faptul că, **deși este responsabilitatea reclamantei să plătească taxa de stat, instanța de judecată are obligația de a indica în mod clar cuantumul taxei de stat de achitat și modalitatea de calcul**, pentru a preveni orice interpretare eronată sau neînțelegeri. Or, reclamanta a prezentat suficiente probe în acest sens, referitor la valoarea bunurilor în scopul impozitării și note informative eliberate de ASP, SCT *****. (f.d.86-95, 102-111)

În cazul din speță, Colegiul judiciar observă că, **prima instanță a omis să calculeze cuantumul taxei de stat pe care reclamanta trebuie să o achite**, omisiune ce condiționează admiterea recursului, casarea actului judecătoresc contestat și remiterea cauzei la rejudecare în vederea reevaluării situației pentru a se putea stabili cu exactitate cuantumul taxei de stat datorate și a se asigura respectarea drepturilor procesuale ale părților.

Prin urmare, scoaterea cererii de pe rol, motivată de un presupus deficit formal, reprezintă o măsură extremă și disproporționată în raport cu scopul procesual de a verifica, în mod obiectiv, posibilitatea achitării taxei de stat.

În această ordine de idei, Colegiul reține că dreptul la acces liber la justiție nu este absolut, ci unul care poate implica anumite limitări instituite de stat, inclusiv prin prisma impunerii exercitării unei căi de atac în justiție cu taxă de stat, limitarea dată fiind în concordanță cu art. 6 § (1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și cu art. 20 din Constituție dacă este adiacentă scopului urmărit și proporțională situației care a determinat-o.

De asemenea, este important de subliniat că instituirea unei taxe de stat pentru exercitarea căii de atac este o măsură legală, prevăzută expres de normele de drept procesual, adoptată în scopul de a asigura o justa repartizare a responsabilităților financiare în cadrul procesului judiciar, care nu implică o restricție absolută a accesului la justiție, ci o limitare rezonabilă, justificată de necesitatea administrării eficiente a sistemului judiciar și de evitarea abuzurilor.

Totuși, instanțele de judecată au îndatorirea legală și constituțională de a sancționa participanții la proces în cadrul examinărilor judiciare cu mijloacele oferite de lege, astfel încât orice exercitare abuzivă și ilegală a prerogativelor instanței de judecată afectează în orice mod drepturile fundamentale ale cetățeanului.

În această ordine de idei, Colegiul notează că instanța trebuie să întreprindă toate acțiunile procedurale prevăzute de lege, avându-se în vedere faptul că de corectitudinea și succesivitatea acestor acțiuni, depinde în mare măsură cum va fi asigurată persoanei interesate apărarea dreptului civil încălcat.

Analizând rigorile legii în raport cu soluția dată de instanța de fond conchidem că aceasta este una neîntemeiată, dat fiind aplicarea incorectă a normelor de drept procedural, or, concluziile de fapt ale instanței sunt contrare prevederile procedurale civile, care reglementează institutul scoaterii cererii de pe rol.

Respectiv, Colegiul nu poate accepta și admite abordarea situației în modul în care a făcut-o prima instanță, or, **neindicarea în mod clar cuantumul taxei de stat de achitat și modalitatea de calcul,** precum și **neacordarea unui termen de achitare a taxei de stat** constituie o îngrădire nejustificată și în afara legii, de acces la justiție.

În subsidiar, Colegiul judiciar relevă că, prin scoaterea cererii de pe rol, în cazul din speță, reclamantei/recurente i-au fost lezate drepturile procedurale prevăzute de art. 56 Cod de procedură civilă, fiind lipsită de posibilitatea de a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Totodată, Colegiul judiciar reiterează că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (*CEDO, hot. Campbell şi Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).*

În cauza *Airey vs. Irlanda*, Curtea a arătat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul. Statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept şi de fapt pentru a accede la instanță. Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă şi reală, iar nu iluzorie şi teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Reieşind din cele menţionate şi având în vedere că soluţia oferită de prima instanţă este una neîntemeiată, Completul judiciar ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, a casa încheierea primei instanţe, restituind cauza spre rejudecare în aceeași instanță și în același complet de judecată.

În conformitate cu art. 427 lit. b) și 428 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de Grama Victoria, reprezentată de avocatul Cozma Serghei.

Se casează încheierea Judecătoriei *****, sediul Centru din 8 mai 2025, cu restituirea cauzei spre rejudecare în aceiași instanță şi în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul Valeriu Arhip

Judecătorii Nicolae Ghedrovici

Diana Corlăteanu